

Příloha F

Seznam výjimek

Následující seznam obsahuje tvary s výjimečnými koncovkami, ojedinělými alternacemi a výjimkami z formálních změn. Jejich systematické zohledňování by zbytečně zatěžovalo popis, proto jsou zde uvedeny pouze jako výčet. Všechny zde uvedené tvary jsou komentovány v kapitolách Popis deklinačních typů, Alternace a v Příloze A – Formální změny. Tvary jsou uvedeny v transkripci a pouze v podobě, v jaké jsou doloženy (nerekonstruuje se podoba k roku 1300). Každý výjimečný tvar má uvedeno lemma, ke kterému náleží, a také číslo, pád a rod.

Hvězdička znamená, že pád je pravděpodobný, ale ne jistý (u daných dokladů nebyl uveden dostatečný kontext nebo se jedná o doklady víceznačné).

Dvojitý rod je uveden pouze v případě, že se jedná o apelativum obourodé (na základě staročeských slovníků nebo systémových vlastností některých deklinací) a z dokladu rod poznat nelze.

V seznamu se občas vyskytují tvary apelativ, jež mají ve staročeských slovnících pouze jeden rod a nenáleží k typu jmen, která systémově kolísají, ale mají výjimečnou koncovku, která se pravidelně vyskytuje se jmény jiného rodu (např. tvar *jhovi* od neutra *rho* s koncovkou typicky mužskou). Takové tvary mají v seznamu výjimek uveden rod podle tvarotvorného základu, ne podle koncovky (např. *jhovi* n), protože ojedinělé tvary nepokládám pro doložení jiného rodu za dostačující.

almužna	jalmužna	NOM.SG	f
anděl	anděli	INS.PL	m
apoštol	japoštol	NOM.SG	m
beččicě	bečšice	NOM.SG*	f
běda	beda	NOM.SG*	f
běh	běhom	INS.SG	m
biblí	bible	GEN.SG	f
biblí	bibli	ACC.SG	f
biblí	bibli	LOC.SG	f
biskup	biskupé	NOM.PL	m
blanařstvo	blanářstvo	NOM.SG	n
bláto	bláti	LOC.SG	n
bláznovstvie	bláznoustvie	ACC.SG	n
bóh	bohém	INS.SG	m
bohatstvie	bohatsvím	INS.SG	n
bolest	bolestiej	GEN.PL	f
bratřie	bratřív	GEN.PL	m
břeskev	břeskve	NOM.SG	f
bukev	bukve	NOM.SG	f

bydlitel	bydlitele	NOM.PL	m
bydlo	byd	GEN.PL	n
cedule	cedulu	ACC.SG	f
cedule	ceduly	GEN.SG	f
celidonie	celidoni	ACC.SG	f
čěsta	cestmi	INS.PL	f
cíl	cíle	LOC.SG	m
čarodějník	čarodijníky	ACC.PL	m
čas	čase	NOM.PL	m
čas	časí	GEN.PL	m
čas	časi	LOC.SG	m
čber	dčberův	GEN.PL	m
čeled	čeledimi	INS.PL	f
čest	csti	DAT.SG	f
čest	csti	GEN.SG	f
čest	csti	LOC.SG	f
čest	dcti	LOC.SG	f
čiešě	čieši	NOM.SG	f
čieška	čieště	NOM.DU*	f
čin	činé	NOM.PL	m
čin	činěm	INS.SG	m
čin	činom	INS.SG	m
číslo	číslóv	GEN.PL	n
číslo	číslu	GEN.SG	n
čisterna	čisterní	GEN.PL	f
člověčstvie	člověctvie	GEN.SG	n
člověčstvo	člověčtvem	INS.SG	n
člověčstvo	člověčtvém	INS.SG	n
čtenie	četňá	GEN.SG	n
čtenie	čteniej	ACC.SG	n
daktyl	daktylé	NOM.PL	m
dále	dáli	ACC.PL	f
dánie	dániej	ACC.SG	n
dárcě	dárče	VOC.SG	m
dci	dceři	ACC.SG	f
dci	dcéru	ACC.SG	f
děd	dědmi	INS.PL	m
dědičstvie	děditctvie	ACC.SG	n
den	dniej	GEN.PL	m
děšč	dčtěm	INS.SG	m
dětel	dětelu	GEN.SG	m
děvečka	děvetce	ACC.DU	f
děvečka	děvetce	NOM.DU*	f
diábel	diéblu	DAT.SG	m
diábel	diébly	ACC.PL	m
dietě	dietěte	ACC.SG	m
dietě	dietětě	GEN.SG	n
dobrota	dobroti	LOC.SG	f

dobytek	dobytkom	INS.SG	m
dól	doly	GEN.SG	m
dól	duoly	GEN.SG	m
dřvi	drví	GEN.PL	f
dřvi	dřevech	LOC.PL	f
dřvi	dvřmi	INS.PL	f
dušě	dušám	DAT.PL	f
dušě	dušiev	GEN.PL	f
dvór	dvoři	LOC.SG	m
dúpě	dúpatách	LOC.PL	n
dýně	dyň	GEN.PL	f
faleš	faľ	NOM.SG	m
hanba	hanbe	GEN.SG	f
harc	harcu	GEN.SG	m
havran	hauran	NOM.SG	m
hlas	hlasom	INS.SG	m
hněv	hněve	LOC.SG	m
hofmistr	hofmist	NOM.SG*	m
holub	holubé	NOM.PL	m
holubicě	holubici	NOM.PL	f
hora	hoři	LOC.SG	f
host	hostí	INS.SG	m
hovado	hovaduov	GEN.PL	n
hovado	ovada	NOM.PL	n
hradišče	hradišťat	GEN.PL	n
hromnicě	hrompnice	NOM.SG*	f
hrozn	roznuov	GEN.PL	m
hřiešnicě	hřiešnici	NOM.SG	f
húšli	húselemi	INS.PL	f
chot	choti	NOM.SG	m
chvíle	chvíl	ACC.SG	f
jáhla	jahly	NOM.PL	f
jahódka	jahodek	GEN.PL	f
jalovicě	jalovica	NOM.SG	f
jelen	jeleňóm	DAT.PL	m
jelen	jeleňóv	GEN.PL	m
ješkyňě	jeskyň	ACC.SG	f
ješli	něsli	ACC.PL	f
jho	jhovi	DAT.SG	n
jho	jiha	GEN.SG	n
jiedlo	jidle	LOC.SG	n
jmě	jmenom	INS.SG	n
jmě	jmieních	LOC.PL	n
jmě	jméni	GEN.SG	n
kámen	kamenovie	NOM.PL	m
kancléř	kanclieř	NOM.SG	m
kanovník	kanovnieka	GEN.SG*	m
kapla	kaple	GEN.SG	f

kavka	kaukú	INS.SG	f
kazatel	kazately	INS.PL	m
kdúle	kdule	NOM.SG	f
keř	kř	NOM.SG	m
kláda	kládie	ACC.SG	f
kmen	kmenie	ACC.SG	m
kmen	kmenie	ACC.PL	m
kněz	knězy	ACC.PL	m
kněz	kněže	ACC.SG	m
kněz	kněžem	INS.SG	m
kólně	kolně	NOM.SG	f
kóň	koňéch	LOC.PL	m
kóň	koňema	INS.PL	m
kóň	konich	LOC.PL	m
konec	konca	GEN.SG	m
kostel	kostelé	NOM.PL	m
kostel	kosteli	LOC.SG	m
kostel	kosteliech	LOC.PL	m
kózle	kozle	ACC.SG	n
král	krála	GEN.SG	m
král	krály	ACC.PL	m
král	krály	INS.PL	m
královstvie	králestvé	NOM.SG*	n
královstvie	králostvie	ACC.SG	n
královstvie	králostvie	GEN.SG	n
královstvie	královstvých	LOC.PL	n
křest	křista	GEN.SG	m
křídlo	křiedl	GEN.PL	n
křídlo	křiedlo	ACC.SG	n
křídlo	křiedlu	DAT.SG	n
kříž	křížem	INS.SG	m
kříž	kříže	ACC.SG	m
kříž	kříže	NOM.SG*	m
kříž	kříže	GEN.SG*	m
kříž	kříže	LOC.SG	m
křaft	křaftom	INS.SG	m
kukla	kuklí	GEN.PL	f
kúpe	kupích	LOC.PL	f
kus	kusovie	NOM.PL	m
lajno	lajnuov	GEN.PL	n
lázna	lazna	NOM.SG	f
lékař	liekař	NOM.SG	m
lenost	lienost	NOM.SG	f
les	lesi	LOC.SG	m
lest	lestiech	LOC.PL	f
lest	lstemi	INS.PL	f
léto	letem	DAT.PL	n
léto	letmi	INS.PL	n

lev	leva	ACC.SG	f
libost	libostim	DAT.PL	f
lín	líne	ACC.SG*	m
list	listé	NOM.PL	m
liška	lišťe	DAT.SG	f
loket	loktí	GEN.DU	m
loket	loktuom	LOC.DU	m
lóno	lónu	GEN.SG	n
lovčí	lovčie	ACC.PL	f
lovec	lovce	NOM.SG	m
lovišče	lovištech	LOC.PL	n
lúč	lúčové	NOM.PL	f
ľud	ľudém	INS.SG	m
ľud	lidie	GEN.PL	m
ľud	lidiej	GEN.PL	m
ľud	ľudém	DAT.PL	m
luk	louk	NOM.SG	m
lýno	lyna	ACC.PL	n
lýtka	lýtci	NOM.DU	f
manstvo	jmanstvo	NOM.SG	n
manžel	manžele	NOM.PL	m
maso	máso	ACC.SG	n
maštale	maštele	ACC.PL	f
mateřie	mateři	ACC.SG	f
máti	máť	VOC.SG	f
máti	máteře	GEN.SG	f
máti	matě	NOM.SG	f
máti	mateřám	DAT.PL	f
máti	mateři	ACC.SG	f
máti	mateři	NOM.SG	f
meč	mčem	INS.SG	m
měsiec	měsíca	GEN.SG	m
měsiec	měsiecěv	GEN.PL	m
mest	mtu	GEN.SG	m
mest	mustem	INS.SG	m
město	městmí	INS.PL	n
měščénín	meščan	NOM.SG*	m
měščénín	meščénín	NOM.SG*	m
měšec	měštce	GEN.SG	m
měšec	měštci	DAT.SG	m
měšec	měště	ACC.PL	m
metla	metelmi	INS.PL	f
mezě	mezách	LOC.PL	f
miecko	mieckovi	DAT.SG	n
miera	miery	INS.PL	f
miesto	mésci	LOC.SG	n
miesto	miesci	LOC.SG	n
mistr	mist	NOM.SG	m

mlha	mlzi	LOC.SG	f
mluvenie	molvení	DAT.SG	n
mnišě	mniše	NOM.SG	n
moc	mocich	LOC.PL	f
mocnost	mocnostim	DAT.PL	f
modla	mod	GEN.PL	f
modlitva	modlitví	GEN.PL	f
mol	moliech	LOC.PL	m
múkně	mukně	NOM.SG	f
mysl	mys	ACC.SG	f
naučenie	naučení	INS.SG	n
nebezpečnosť	nebezpečnosti	INS.PL	f
nebožička	nebožitcě	DAT.SG	f
neděle	neděli	ACC.PL	f
nedochódčě	nedochódšěti	DAT.SG	n
nehet	nehti	GEN.SG	m
nemoc	nemoci	INS.PL	f
nepriateľ	nepřátelem	INS.SG	m
nepriateľ	nepřítel	NOM.SG	m
nepriateľ	nepřítelem	INS.SG	m
noc	notci	LOC.SG	f
novota	novoti	LOC.SG	f
obdrženie	oderžeňá	GEN.SG	n
oběd	obědi	LOC.SG	m
obět	obet	NOM.SG*	f
obět	obeti	GEN.SG*	f
obět	uobetech	LOC.PL	f
obraz	obrazi	DAT.SG	m
ocet	octe	GEN.SG	m
oděvec	oděvců	INS.SG	m
ohěň	’heň	ACC.SG	m
ohěň	ohňa	GEN.SG	m
oko	otči	ACC.DU	f
oko	otčí	GEN.DU	f
okrslenie	okříšlenie	GEN.SG	n
omyl	omyle	GEN.SG	m
osviečenie	osvíceniej	ACC.GS	n
otec	otci	GEN.SG*	m
otec	ocse	ACC.SG	m
otec	ocsem	INS.SG	m
otec	ocsové	NOM.PL	m
otec	očše	VOC.SG	m
otec	otca	ACC.SG	m
otec	otca	GEN.SG	m
otec	otci	GEN.SG	m
otec	otše	VOC.SG	m
otrapa	otrapi	LOC.SG	f
ovčář	ovčáróm	DAT.PL	m

padenie	padeňá	NOM.PL	n
panošě	panošmi	INS.PL	m
papež	papeža	ACC.SG	m
paprslek	paprsleky	ACC.PL	m
pata	pati	LOC.SG	f
patriarcha	patriarchě	DAT.SG	m, f
patriarcha	patriarchi	NOM.PL	m
pážďě	paždech	LOC.PL	f
péčě	peče	GEN.SG	f
péčě	peči	ACC.SG	f
peleš	pelešich	LOC.PL	f
peniez	penězy	NOM.PL	m
peniez	peniezy	NOM.PL	m
pěstúna	pěstúni	DAT.SG	f
pila	píle	LOC.SG	f
písmo	pisem	GEN.PL	n
písmo	pisma	GEN.SG	n
písmo	pismích	LOC.PL	n
píščala	píšťaly	INS.PL	f
píščěl	píšťal	NOM.SG	f
píščěle	píščale	ACC.PL	f
pitie	piťá	GEN.SG	n
pitie	pitiej	NOM.SG	n
plac	placi	LOC.SG	m
planéta	planétem	INS.SG	m
planéta	planétiech	LOC.PL	m
plátno	platna	ACC.PL	n
plece	plecima	INS.DU	n
plece	plecma	INS.DU	n
podhrdlé	podhrdlie	NOM.SG	n
podsed	podsedí	GEN.PL	m
poduška	podušťě	LOC.SG	f
pohřeb	pořěbu	DAT.SG	m
pochva	pochvi	LOC.SG	f
pochvy	pochví	GEN.PL	f
pól	póla	NOM.SG	f
pól	poli	ACC.SG	f
pól	polú	GEN.SG	m
pól	poly	GEN.SG	m
pól	poly	LOC.SG	m
pól	puoli	LOC.SG	f
poedne	poedně	GEN.SG	n
poedne	poedně	LOC.SG	n
polodne	polodné	GEN.SG	n
polodne	polodní	LOC.SG	n
polovicě	polovici	NOM.SG	f
pomlsek	pomlškám	DAT.PL	m
pomsta	pomscu	ACC.SG	f

popcecek	popceček	NOM.SG	m
porážka	porážtě	LOC.SG	f
posledek	posledka	ACC.PL	m
pótka	pótky	INS.PL	f
potomek	potomkovie	NOM.PL	m
práce	práci	NOM.PL	f
pradlí	pradle	NOM.SG	f
pravda	praudu	ACC.SG	f
pravedlenstvie	pravedlenstvé	NOM.SG*	n
pravedlnost	pravedlnostich	LOC.PL	f
prostředek	prostředci	LOC.SG	m
protivník	protivníkom	INS.SG	m
přelest	přelesti	GEN.SG	f
přestávanie	přestávaniej	GEN.SG	n
přítel	přátel	NOM.SG	m
příjmie	přímí	INS.SG	n
ptačstvie	ptatství	NOM.SG*	n
purgmistrstvie	purgmistrvie	NOM.SG*	n
pústně	pustně	NOM.SG	f
púšč	púšti	LOC.SG	m
púščě	púštech	LOC.PL	f
rádcě	rádče	VOC.SG	m
radost	radostim	DAT.PL	f
rámě	rámi	LOC.SG	n
ratoresl	ratoresi	GEN.SG	f
rdesen	hrdesen	NOM.SG	m
rež	reži	GEN.SG	f
roh	hrohy	ACC.DU	m
rohožě	rohožej	GEN.SG	f
ruka	ruci	ACC.DU	f
rychtář	rychtářoví	DAT.SG	m
rytieř	rytējuov	GEN.PL	m
ryžě	réžě	GEN.SG	f
ředkev	ředekve	GEN.SG	f
řěč	řěči	INS.PL	f
řěka	řěci	LOC.SG	f
san	sanové	NOM.PL	m
san	sanów	GEN.PL	m
sien	sien	GEN.PL	f
skála	skalmi	INS.PL	f
skot	skotém	INS.SG	m
slovo	slovém	INS.SG	n
slovo	slovích	GEN.PL	n
slza	slzy	INS.PL	f
smrt	smirtci	GEN.SG	f
snúbcě	snúbcě	NOM.SG	f
spasitel	spasitele	VOC.SG	m
srdce	srdca	NOM.PL*	n

srdce	srdcem	DAT.PL	n
srst	strsti	GEN.SG	f
ssele	selóv	GEN.PL	n
sstupeň	stupeni	LOC.SG	m
starosta	starostech	LOC.PL	m
stblo	zdblo	NOM.SG	n
stien	tieny	NOM.PL	m
strana	strani	LOC.SG	f
strážě	stráža	NOM.SG	f
stred	strd	ACC.SG	f
střěcha	střeším	DAT.PL	f
stříebro	sřiebra	GEN.SG	n
stříebro	třěbro	NOM.SG*	n
striel	strieliech	LOC.PL	m
stzě	sci	ACC.SG	f
stzě	sci	DAT.SG	f
súdcě	súdcím	INS.SG	m
súdcě	súdcě	VOC.SG	m
sudí	sudie	NOM.SG	m
sumník	sumpník	NOM.SG*	m
svazček	svazček	ACC.SG	m
svědečstvie	svedečstvie	NOM.SG*	n
svědečstvie	svědečsvie	NOM.SG*	n
svědečstvo	svědečstve	LOC.SG	n
svědečstvo	svědečctvem	INS.SG	n
svět	svetě	LOC.SG	m
svět	světi	LOC.SG	m
svět	světom	INS.SG	m
svět	svetu	LOC.SG	m
světlo	svetlem	INS.SG	m
světlost	svetlost	NOM.SG*	f
světlost	svetlosti	GEN.SG	f
svietidlo	svietilo	NOM.SG*	n
svrchovánie	svrchováňě	GEN.SG	n
syn	syném	INS.SG	m
synagoga	synagogě	LOC.SG	f
šijě	šije	ACC.PL	f
šíř	šěř	ACC.SG	f
šlěpěj	šlěpěji	ACC.PL	f
šočovicě	šočovici	NOM.SG	f
táfle	tafle	ACC.PL	f
tele	teleti	ACC.DU	n
tělo	těli	LOC.SG	n
temnost	temnostiej	GEN.PL	f
test	čtě	GEN.SG	m
titl	titel	NOM.SG	m
tkadlec	tkadce	GEN.SG	m
tma	tmi	LOC.SG	f

trojicě	trojicej	GEN.SG	f
tróska	truoskuov	GEN.PL	f
truhla	truhle	GEN.SG	f
trupel	truplu	GEN.SG	m
trýzn	trýzdn	NOM.SG*	f
třiedicě	čriedica	NOM.SG	f
turnaj	turné	LOC.PL	m
turnaj	turnie	GEN.SG	m
tutie	tuti	ACC.SG	f
tvář	tváři	INS.PL	f
tvořidlo	tvořilo	NOM.SG*	n
týden	týdeny	ACC.DU	m
učedlník	učedlníky	NOM.PL	m
úhel	uhla	GEN.SG	m
úhel	úhle	ACC.PL	m
úhel	úhle	NOM.PL	m
úhoř	húhoř	NOM.SG	m
ukrutnost	vukrutnosti	GEN.SG	f
úlehl	úleh	NOM.SG*	f
umrlec	umřilec	NOM.SG*	m
úmysl	úmysle	GEN.SG	m
únor	húnor	NOM.SG	m
včela	čála	NOM.SG	f
věc	věcív	GEN.PL	f
věhlasa	věhlasi	LOC.SG	f
velikonoc	velikonoci	INS.PL	f
věno	věnom	INS.SG	n
veselé	veselie	ACC.SG	n
vietr	vietř	NOM.SG	m
víno	vína	GEN.SG	n
víno	víno	ACC.SG	n
vlasna	vlásen	GEN.PL	f
vlastnost	vlastnost	NOM.SG	f
vlna	velna	NOM.SG	f
vnúčě	vnúčatiech	LOC.PL	n
vódcě	vódcím	INS.SG	m
vódcě	vuodcím	INS.SG	m
vódcě	vuodče	VOC.SG	m
voj	vojem	DAT.PL	m
vojna	vojni	DAT.SG	f
vóle	vóla	NOM.SG	f
vóle	vólej	GEN.SG	f
vóz	voze	GEN.SG	m
vóz	vozi	LOC.SG	m
vrba	vurba	NOM.SG	f
vrstva	vrství	GEN.PL	f
vstúpenie	vstúpeňá	GEN.SG	n
výmě	vyměň	GEN.PL	n

vymluvenie	vymolvení	DAT.SG	n
vyžlec	vyželce	ACC.SG	m
vyžlec	vyželce	GEN.SG	m
vzveličitel	vzveličitele	VOC.SG	m
zákonník	zákonníkov	GEN.PL	m
zámysl	zámysle	DAT.SG	m
zářě	záři	VOC.SG	f
zběh	zběhovie	NOM.PL	m
zbožie	žbožá	GEN.SG	n
země	zemách	LOC.PL	f
země	zemi	NOM.SG	f
země	zemiej	GEN.PL	f
zhúbce	zhúbce	NOM.SG	f
zhúble	zhuble	NOM.SG	f
zlost	zlostich	LOC.PL	f
zpara	zparom	DAT.PL	f
zpara	zparuom	DAT.PL	f
zpověď	zpovedi	LOC.SG	f
zrádce	zrádci	GEN.SG	m
zrádce	zrádče	VOC.SG	m
zrak	zrakom	INS.SG	m
zřiezenie	zřiezeňé	GEN.SG	n
ztráta	ztraty	GEN.SG	f
zuřivost	zuořivost	ACC.SG	f
zvěř	zvěřa	ACC.SG	m
zvěř	zvěře	LOC.SG	m
žalář	žaláři	GEN.SG	m
žaloba	žaloby	INS.PL	f
žemně	žempně	NOM.SG*	f
žen	ženi	ACC.SG	f
žerd	žerdoma	INS.DU*	f
žito	žito	NOM.SG	n
živel	živelú	GEN.DU	m
život	životém	INS.SG	m
žizn	žezn	NOM.SG	m, f
žizn	žiezn	NOM.SG	m, f
žluč	žlutči	ACC.SG	f